JUSTITSMINISTERIET
CIVILSTYRELSEN

Helsefonden
Otto Mønsteds Gade 5
1571 København V

Dato: 7. juni 2022
Kontor: Kontrol & Regres
Sagsbeh.: Morten Lundbye Jacobsen
Sagsnr.: 03-410-06467

Henstilling til Helsefonden, CVR-nr. 45680711

I forlængelse af tidligere korrespondance i forbindelse med Civilstyrelsens kontrol af årsregnskaberne for 2017-2020 har styrelsen modtaget bestyrelsens redegørelse af 24. maj 2022.

Civilstyrelsen skal på baggrund af vores gennemgang af årsregnskaberne og bestyrelsens oplysninger til os henstille til, at fonden ikke ensidigt begunstiger det formål, som er nævnt i vedtægtens pkt. 19, litra b. Vi henstiller endvidere til, at fonden uddeler til egentlig etablering, modernisering, nyindretning og udvidelse af plejehjem og lignende.

Nedenfor kan bestyrelsen læse den nærmere begrundelse for vores henstillinger.

Retsgrundlag

Det fremgår af fondslovens § 29, at det påhviler bestyrelsen at anvende årets overskud, med fradrag af rimelige henlæggelser til konsolidering af fondens formue, til de formål, der er fastsat i vedtægten.

Højesteret har ved dom af 30. april 2019 fastslået, at der ikke må ske en ensidig begunstigelse af et eller flere af en fonds formål frem for andre, medmindre vedtægten bestemmer andet. Det betyder, at der som udgangspunkt skal være en vis rimelig balance i uddelingerne til de forskellige uddelingsformål set over en årrække. Fondsbestyrelsen skal således sagligt og loyalt tilgodese alle de formål, der er opregnet i vedtægten, og en eventuel uddeling af forskellige beløb til disse formål skal set over en årrække – når der ikke er fastsat en prioritering eller en fordelingsnøgle i fundatsen – være rimelig og sagligt begrundet.

Toldboden 2, 2. sal,
8800 Viborg
Telefon: +45 33 92 33 34
www. civilstyrelsen.dk
civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

En bestyrelsesbeslutning om at uddele forskellige beløb til de formål, der er opregnet i vedtægten, bør – af bevismæssige grunde over for styrelsen – tilføres referat fra det bestyrelsesmøde, hvor beslutningen er truffet.

Fondens formål

Fondens formål fremgår af fondens gældende vedtægt af 25. september 2019. Det fremgår af vedtægtens pkt. 3, at:

> "Fondens formål er at støtte sundhedsmæssig, socialmedicinsk og lignende virksomhed, at yde støtte til etablering af plejehjem og lignende, og at imødekomme behovet for efterløn og understøttelse til tidligere ansatte ved sygekasser m.v. og sådannes efterladte, jfr. pkt. 20 og pkt. 21. Fondens bestyrelse er berettiget til af egen drift at tage initiativer i overensstemmelse med nævnte formål."

Af vedtægtens pkt. 19 fremgår, at:

> "Af fondens indtægter kan der ydes
>
> a) støtte til etablering, modernisering, nyindretning og udvidelse af plejehjem og lignende, herunder andre boligformer for ældre eller handicappede, der ikke stilles til rådighed for de pågældende på tilsvarende vilkår som på plejehjem, f.eks. beskyttede boliger og rekonvalscenthjem.
> Såfremt institutionen, der søger om støtte, er beliggende i udlandet, er det en betingelse for støttens ydelse, at institutionen ejes og drives som en selvejende institution af danske anerkendte sygdomsbekæmpende foreninger, uden at der ved virksomheden tilsigtes fortjeneste.
> I stedet for direkte tilskud kan støtte i det enkelte tilfælde ydes som rente- og afdragsfrit lån for at sikre, at støtten vedvarende fremmer formålet, hvortil støtten er ydet.
>
> b) støtte til socialmedicinsk, sygdomsforebyggende og anden virksomhed inden for sundhedsområdet og social- og sundhedsvæsenets fællesområde, navnlig med henblik på forskning og forsøg.
>
> c) støtte til oplysende virksomhed inden for sundhedsområdet eller social- og sundhedsvæsenets fællesområder
>
> Det tilstræbes, at fondens midler anvendes til støtte for nytænkning og udvikling af ny viden.
>
> Ved ydelse af støtte til ovennævnte formål skal ikke blot landsomfattende, men også regionalt eller lokalt begrænsede formål kunne tages i betragtning. Ydelse af støtte til forskningsformål sker normalt efter forudgående forhandling med

> det sundhedsvidenskabelige og/eller det samfundsvidenskabelige forskningsråd"

Endeligt fremgår det af vedtægtens pkt. 20, at:

> "Endvidere yder fonden fornødne beløb til at imødekomme behovet for efterløn og understøttelse, jfr. punkt 3."

Fondens uddeling til formålet i vedtægtens pkt. 19, litra b

Civilstyrelsen anmodede ved brev af 11. maj 2022 fondens bestyrelse om at redegøre for, om fondens bestyrelse mener, at de forskellige uddelingsbeløb til formålene i vedtægtens pkt. 19 er rimelig og sagligt begrundede, samt i givet fald hvilke rimelige og saglige hensyn, der ligger til grund for bestyrelsens uddelingspraksis i årene 2017-2020.

Fondens bestyrelse oplyser ved redegørelsen af 24. maj 2022, at bestyrelsen igennem en længere periode har betragtet fonden som værende ansøgningsdrevet, suppleret med visse egne initiativer. Bestyrelsen oplyser endvidere, at Helsefonden anvender sagkyndige til at vurdere samfundsrelevans og kvalitet af de enkelte ansøgninger. Endelig oplyser bestyrelsen, at den har taget stilling til, om det uddelte beløb til den enkelte ansøger var rimeligt.

Fondens bestyrelse bemærker herudover, at den ikke i årene 2017-2020 har forholdt sig til balancen mellem uddelingerne inden for de tre delformål, og at Helsefondens uddelingspraksis i den pågældende periode ikke har givet anledning til bemærkninger fra fondens revisor, PwC.

Civilstyrelsen har noteret sig redegørelsen, herunder også at bestyrelsen tilstræber en mere ligelig fordeling mellem delformålene.

Det er Civilstyrelsens opfattelse, at der i årene 2017-2020 er sket en ensidig begunstigelse af det formål, som er nævnt i vedtægtens pkt. 19, litra b. Det er herunder Civilstyrelsens vurdering, at fondens uddeling af forskellige beløb i de pågældende år til fondens tre formål i vedtægtens pkt. 19, litra a-c, ikke har været rimelig eller sagligt begrundet.

Styrelsen skal på baggrund af ovenstående henstille til, at bestyrelsen tilrettelægger fondens uddelingspraksis således, at der ikke sker en ensidig begunstigelse af det formål, som er nævnt i vedtægtens pkt. 19, litra b, og at

der fremover bliver en vis rimelig balance i uddelingerne til de forskellige uddelingsformål over en årrække.

Uddeling til formålet i vedtægtens pkt. 19, litra a

Ifølge vedtægtens pkt. 19, litra a, kan der ydes støtte til etablering, modernisering, nyindretning og udvidelse af plejehjem og lignende, herunder andre boligformer for ældre eller handicappede, der ikke stilles til rådighed for de pågældende på tilsvarende vilkår som plejehjem, f.eks. beskyttede boliger og rekonvalscenthjem.

Civilstyrelsen har ved en gennemgang af sagens oplysninger konstateret, at der i årene 2017-2020 ikke er sket uddeling til egentlig etablering, modernisering, nyindretning og udvidelse af plejehjem og lignende.

Civilstyrelsen skal på baggrund af ovenstående henstille til, at bestyrelsen tilrettelægger fondens uddelingspraksis således, at der også sker uddeling til egentlig etablering, modernisering, nyindretning og udvidelse af plejehjem og lignende.

Civilstyrelsen skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at det er bestyrelsens ansvar, at fondens uddelingspraksis – herunder også en eventuel ansøgningsprocedure – tilrettelægges på en sådan måde, at årets overskud anvendes til de formål, der er fastsat i vedtægten.

Afslutning af regnskabskontrol for årene 2017-2020

Civilstyrelsens kontrol af årsregnskaberne for årene 2017-2020 er herefter afsluttet.

Civilstyrelsen skal anmode fondens bestyrelse om at fremsende årsregnskabet for 2022, når det foreligger, for at følge fondens forhold.

Kopi af nærværende brev er dags dato sendt til fondens revisor.

Med venlig hilsen

Morten Lundbye Jacobsen